

Ontwerpnota

Sportbeleid

2007-2010

Gemeente Montferland

Colofon

Deze nota is opgesteld door:

Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling, gemeente Montferland

De Gelderse Sport Federatie, Arnhem

K+V, Arnhem

Oktober 2006

Inhoud

1.	Context en doelen sportnota	1
2.	Uitgangspunten sportbeleid	1
3.	Visie op sport	4
4.	Van visie naar uitvoering	5
4.1.	Sportstimulering	5
4.2.	Gezonde sportverenigingen	7
4.3.	Sportaccommodaties	9
5.	Middelen voor realisatie	12
5.1.	Subsidies	12
5.2.	Tarieven	16
5.3.	Communicatie	17
6.	Financiële middelen	18
6.1.	Financiële uitwerking grondslagen subsidies	19
6.2.	Financiële uitwerking grondslagen tarieven	21
6.3.	Fasering	22
6.4.	Financieel overzicht	23
7.	Actiepunten	24
	 Bijlagenboek	 26

1. Context en doelen sportnota

Per 1 januari 2005 is de gemeente Montferland gevormd door samenvoeging van de gemeenten Bergh en Didam. Gemeentelijk welzijns- en subsidiebeleid, waar sport onderdeel van uitmaakt, wordt gekenmerkt door een grote mate van lokale autonomie, waardoor het gemeentelijke sportbeleid van beide voormalige gemeenten niet met elkaar in overeenstemming was. De wet Algemene Regels bij herindeling stelt dat binnen twee jaar na de herindelingdatum de nieuwe gemeente voorzieningen moet treffen om een eenduidig beleidskader te realiseren. De in deze nota voorgestelde beleidswijzigingen vinden plaats in het kader van de harmonisatie van het sportbeleid. Tevens bevat de nota voorstellen om in de toekomst door te groeien naar een compleet, Montferlands sportbeleid.

Er is bij de thans voorliggende visienota van de gemeente Montferland voor het sportbeleid in de periode 2007-2010 naar gestreefd om zoveel mogelijk aan te sluiten bij het beleid van de voormalige gemeenten opdat de gevolgen hiervan voor het veld van gesubsidieerde instellingen zo beperkt mogelijk zullen blijven. De gemeente maakt zich de komende vier jaar sterk voor het in beweging krijgen en houden van zoveel mogelijk inwoners met als uiteindelijk beoogde effecten: een gezonde bevolking die volop deelneemt aan de (lokale) samenleving in een gemeente waar het goed toeven is. Kortom, sport kan een belangrijke bijdrage leveren aan het realiseren van maatschappelijke doelen als gezonde inwoners, inwoners die meedoen en leefbare kernen. Daartoe zal de sportinfrastructuur moeten worden versterkt. Dit geldt zowel voor de harde (accommodatie) als zachte (sportverenigingen en sportieve activiteiten) infrastructuur.

Vanuit deze invalshoek kent onderhavige sportnota de volgende doelstellingen:

1. Inzicht bieden in de sportieve ambities van de gemeente voor de komende vier jaar. De nota stuurt daarmee het handelen van de gemeente op het sportspeelveld.
2. Versterken van de samenhang tussen sportbeleid, instrumentarium en acties.
3. Aanreiken van een meetlat om de uitgaven op sportgebied te toetsen.

2. Uitgangspunten sportbeleid

Op basis van een inventarisatie naar de wensen en behoeften van zowel de gemeente als de sportverenigingen¹ worden de volgende uitgangspunten voor het toekomstige sportbeleid geformuleerd:

Gemeente als regisseur

De gemeentelijke taak en rol zal zich in de toekomst concentreren op de zogeheten regiefunctie. De gemeente Montferland heeft dit begrip gedefinieerd als "het met relevante actoren proberen te sturen van (lokale) maatschappelijke processen in de door

---

¹ Zie de bijlagen 1 en 5 van het bijlagenboek.

haar wenselijk geachte richting, ongeacht de mate van zeggenschap van de gemeente over die actoren". Dit betekent concreet dat de gemeente zich richt op:

- Strategische beleidsbepaling: het formuleren van gemeentelijke doelstellingen, het stimuleren of afremmen van bepaalde maatschappelijke ontwikkelingen en het garanderen van een reële gemeentelijke invloed en zeggenschap.
- Opdrachtgeverfunctie: het formuleren van heldere opdrachten en randvoorwaarden voor de uitvoering.
- Monitoring & toetsing van de uitvoering: is wat we hebben afgesproken in de praktijk ook echt gerealiseerd?

Nadruk op het benutten van de functie van sport als middel om maatschappelijke doelen te realiseren

De gemeente wenst een zo groot mogelijk deel van haar inwoners te laten sporten en bewegen. Uiteraard omdat sport leuk om te doen is, maar voorop staan andere overwegingen: sport bevordert de gezondheid van de inwoners, draagt bij aan zelfontplooiing en vooral: sport vormt in de gemeente een belangrijke ontmoetingsplaats en houdt (daarmee) de gemeenschap levend. Deze laatste functies van sport staan in het Montferlandse sportbeleid centraal.

Behouden en versterken sportverenigingen als maatschappelijke organisaties

Sportverenigingen spelen een belangrijke rol bij het bevorderen en behouden van de leefbaarheid in de verschillende kernen die de gemeente rijk is. Zij dragen alleen al door hun bestaan bij aan leefbare kernen en deelname van inwoners aan de maatschappij (meedoen). Aan de andere kant wordt het voor de sportverenigingen steeds moeilijker om deze maatschappelijke functie te vervullen: stijgende (accommodatie)kosten, complexer wordende wet- en regelgeving en een afnemend aantal vrijwilligers zijn relevante bedreigingen. De gemeente onderkent deze 'spagaat' bij de sportverenigingen en zal de verenigingen dan ook ondersteunen in het proces om te komen van 'traditionele sportvereniging' naar maatschappelijk bewuste organisatie die een duidelijke rol kan spelen in het realiseren van de gemeentelijke visie en doelen. Alleen in alle opzichten gezonde sportverenigingen kunnen immers een dergelijke rol spelen. Daar ligt dan ook een belangrijke taak en rol voor de gemeente. De gemeente streeft er daarbij niet naar zich verregaand met de verenigingen te bemoeien maar vooral de zelfredzaamheid en professionaliteit van de sportverenigingen te (blijven) bevorderen.

Gericht stimuleren van sportdeelname

Net als op andere plaatsen in Nederland heeft ook de gemeente Montferland te maken met groepen in de samenleving die niet of weinig sporten en bewegen. Montferland denkt in dit verband vooral aan ouderen (55+), jeugd (tot 12 jaar) en jongeren (13-18 jaar) en niet alleen vanuit sportief oogpunt maar ook voor de realisatie van andere doelen. In de Montferlandse situatie gaat het dan vooral om het bevorderen dat ouderen zo lang mogelijk gezond en vitaal blijven (de vergrijzing van de bevolking zal de komende jaren gaan doorzetten en versnellen na 2010), het bevorderen van gezondheid onder jeugd/jongeren maar ook het behouden en vergroten van de leefbaarheid in de kernen. Een integrale aanpak (lees: samenwerking met welzijnsorganisaties, onderwijs en ouderenorganisaties) is daarbij een vereiste.

Samen sterker: initiëren en structureren van communicatie, overleg en samenwerking

De communicatie binnen de gemeente zelf en tussen gemeente en gebruikers en beheerders is van cruciaal belang voor het welslagen van het gemeentelijke sportbeleid. Dit geldt te meer daar de gemeente zich meer en meer als regisseur wil opstellen. Er zal dus een structuur van de grond moeten komen waarin zowel tussen gemeente en sportaanbieders als tussen sportaanbieders onderling regelmatig communicatie plaatsvindt. Ook een periodiek afstemmingsoverleg tussen eigenaren en beheerders van sportaccommodaties valt daaronder. En niet te vergeten de interne communicatie met de andere, relevante beleidsterreinen: welzijn, onderwijs, ruimtelijke ordening en gezondheid.

Transparant sturen op prestaties

De gemeente wil een heldere relatie zien tussen haar ambities en de in te zetten middelen. Zij wil dan ook komen tot een transparant en outputgericht subsidiestelsel. In combinatie met de uitwerking van een meer prestatiegerichte subsidiëring zullen extra prikkels worden ingebouwd voor verenigingen. Wanneer bijvoorbeeld verenigingen de afgesproken prestaties realiseren met minder middelen dan begroot, bijvoorbeeld door zelfwerkzaamheid, dan zou de vereniging onder bepaalde voorwaarden het surplus aan subsidie mogen behouden.

Eenvoudig subsidieproces

De methodiek van subsidieverlening zal de gemeente zo eenvoudig mogelijk houden, zowel voor de aanvrager als voor zichzelf.

Zorgdragen voor een eigentijds voorzieningenaanbod van goede kwaliteit

Willen de sportverenigingen en overige aanbieders van sport en bewegen hun maatschappelijke functie ten volle kunnen waarmaken dan is een voldoende en kwalitatief goed aanbod van sportvoorzieningen een vereiste. De gemeente wil - mede gezien de leefbaarheid in haar kernen - insteken op een basisvoorzieningenniveau met daarnaast een aantal aanvullende, kernoverstijgende voorzieningen.

De andere kant van deze medaille is dat de gemeente ook toe wil naar eigentijds beheer en exploitatie. Dit betekent meer op kostprijs gebaseerde tarieven voor het gebruik van de sportvoorzieningen en eventuele compensatie via subsidies. Dit past ook in het eerder genoemde uitgangspunt meer transparant en meer prestatiegericht inzetten van subsidies.

Integrale benadering van sport en recreatie

Montferland wil geen topsportgemeente zijn; om de doelstellingen te realiseren kan een recreatieve invalshoek prima volstaan. Dit betekent dat het sportaccommodatiebeleid ook een bredere invalshoek zal krijgen (multifunctioneel gebruik, recreatief ingerichte voorzieningen, aansluiten bij de ontwikkelingen in het kader van de brede school).

3. Visie op sport

De gemeente wenst de maatschappelijke betekenis van sport te benadrukken. Sport is in de ogen van de gemeente naast "leuk om te doen" vooral ook een belangrijk middel om de gezondheid onder de bevolking te stimuleren, het meedoen van inwoners aan de lokale samenleving te vergroten en de leefbaarheid in de vele kleine kernen die de gemeente rijk is te bevorderen. Door te sporten worden mensen letterlijk en figuurlijk actiever en sport laat mensen participeren in de samenleving. Sportdeelname heeft dus niet alleen een positieve invloed op het individu maar ook op de lokale samenleving: sport komt de leefbaarheid in de kernen ten goede. Zeker in een tijd dat het voorzieningenniveau in de kleine kernen almaar verder terugloopt, vormt sport voor de gemeente een belangrijk middel om dit tij te keren. Dit kan zij echter niet alleen. Daarvoor is als eerste afstemming en integratie met het gemeentelijke welzijns- en onderwijsbeleid en het ruimtelijke beleid cruciaal. Daarnaast spelen ook de sportverenigingen en andere sportaanbieders een belangrijke rol. Zij zijn immers veelal de belangrijkste, zo niet de enige 'speler' op het niveau van de kernen.

Op grond van bovenstaande luidt de hoofddoelstelling van de gemeente met betrekking tot sport als volgt:

"De gemeente streeft naar een evenwichtige spreiding van harde en zachte sportvoorzieningen van goede kwaliteit over haar kernen opdat de maatschappelijke waarden van sport kunnen worden vergroot (gezondheid en participatie) en sport zo een optimale bijdrage kan leveren aan de leefbaarheid in de kernen."

Deze hoofddoelstelling kan worden geconcretiseerd naar de volgende doelen voor de komende vier jaar:

- 1. Het optimaliseren van de maatschappelijke waarden van sport door:**
  - 1.1. het verhogen van sportdeelname onder de jeugd tot 12 jaar;
  - 1.2. het verhogen van sportdeelname onder jongeren tussen 13-18 jaar;
  - 1.3. het verhogen van de sportdeelname van 55+-ers.
- 2. Het versterken van het functioneren van sportverenigingen door:**
  - 2.1. het intensiveren van verenigingsondersteuning;
  - 2.2. het versterken van het gemeentelijke vrijwilligerswerkbeleid;
  - 2.3. het ondersteunen van de samenwerking tussen sportverenigingen;
  - 2.4. het ondersteunen van de samenwerking buurt - onderwijs - sport.
- 3. Het realiseren van een evenwichtige verdeling van sportaccommodaties van goede kwaliteit door:**
  - 3.1. het herijken van het huidige voorzieningenniveau;
  - 3.2. het verbeteren van de kwaliteit van het voorzieningenniveau;
  - 3.3. het optimaliseren van de bezetting;
  - 3.4. het opzetten van een meerjaren onderhoudsplanning;
  - 3.5. het stroomlijnen van beheer en onderhoud.

In het volgende hoofdstuk worden de doelstellingen vertaald naar uitvoeringsgericht beleid en activiteiten.

4. Van visie naar uitvoering

4.1. Sportstimulering

Sportstimulering is gericht op het realiseren van de doelstelling "het optimaliseren van de maatschappelijke waarden van sport": gezonde inwoners, meedoen en leefbare kernen. Sportstimulering betreft dan het collectief van maatregelen gericht op het verhogen van sportdeelname van de doelgroepen waarop het beleid zich richt. Het sportstimuleringsbeleid is nauw verbonden met het lokaal sociaal beleid. Het aanbieden van sport- en bewegingsactiviteiten (zowel via de vereniging als anderszins) vormt hier een integraal onderdeel van. Hiervoor heeft de gemeente momenteel een aantal projecten lopen in het kader van de breedtesportimpuls. Deze projecten wil de gemeente in de eerste helft van 2008 (laatste projectjaar breedtesportimpuls) evalueren met het oog op de mogelijke continuering van de projecten vanaf 2008/2009. Het accent van de breedtesportimpuls ligt op het verhogen van de sportdeelname bij drie specifieke doelgroepen:

- **Jeugd tot 12 jaar.** In 2004 is het project Bewegen in Onderwijs en Sport (BIOS) in het basisonderwijs van start gegaan. De doelstelling is om de kwaliteit van het bewegingsonderwijs te vergroten én kinderen te laten kennis maken met het diverse sportaanbod in de gemeente Montferland. De groepsleerkrachten worden begeleid in het geven van aantrekkelijke en kwalitatief goede gymlessen en er worden i.s.m. de lokale sportaanbieders (naschoolse) sportkennismakingsactiviteiten georganiseerd. Uit reacties van de groepsleerkrachten lijkt deze "train-de-trainer" aanpak vruchten af te werpen. Het BIOS project wordt met de afloop van de breedtesportimpuls aan het einde van het schooljaar 2007/2008 afgerond. Het streven is dat alle basisscholen dan in de gelegenheid zijn gesteld om deel te nemen aan het project. Het is echter wenselijk dat er structureel aandacht wordt besteed aan de kwaliteit van het bewegingsonderwijs in Montferland. Via de inzet van een consulent voor de begeleiding van de groepsleerkrachten, advisering van de schoolleiding én de organisatie van sportkennismakingslessen vanaf het schooljaar 2008/2009 zou deze doelstelling bewerkstelligd kunnen worden.
- **Jongeren tussen 13-18 jaar.** Bij aanvang van de breedtesportimpuls in 2003 zijn onder de noemer 'Sport, we gaan ervoor!' in de voormalige gemeente Didam de wensen en behoeften van de jongeren in de leeftijd van 13 t/m 18 jaar geïnventariseerd. Op basis van deze informatie is in 2004 een straatsportevenement georganiseerd en zijn vanaf 2005 jaarlijks minimaal 7 verschillende clinics in het voortgezet onderwijs georganiseerd. Het project heeft als doelstelling om sportuitval vanaf 14 jaar te voorkomen en jongeren de weg te wijzen naar de lokale sportaanbieders. Gezien het enthousiasme van de leerlingen is het een streven om ook dit project na afloop van de breedtesportimpuls (vanaf 2009) voort te zetten.

- **Ouderen boven de 55 jaar.** In de voormalige gemeenten Bergh en Didam heeft een eerste fitheidstest in het kader van het GALM project in september (Didam) en oktober (Bergh) 2004 plaats gevonden. Daarna is i.s.m. lokale sportaanbieders uitvoering gegeven aan het introductieprogramma (12 weken) en het vervolgprogramma (30 weken). De tweede fitheidstest van de beide GALM trajecten heeft eind november 2005 (Didam) en begin januari 2006 (Bergh) plaats gevonden. In Bergh was deze tweede fitheidstest van het eerste traject tevens de eerste fitheidstest voor het tweede GALM traject dat eind 2006 wordt afgerond.

Met de breedtesportimpuls hebben de voormalige gemeenten Bergh en Didam vanaf 2003 ingezet op de doelgroepen jeugd/jongeren tot 18 jaar en senioren vanaf 55 jaar. Naast de succesvolle uitvoering van de projecten in het kader van de breedtesportimpuls zijn onderstaande argumenten aan te dragen om ook na de breedtesportimpuls (tot en met 2010) als gemeente aandacht te hebben voor sportstimulering onder deze doelgroepen:

- **Jeugd tot 12 jaar**, omdat onderzoek uitwijst dat wie vroeg kennis maakt met sport en bewegen, daar op latere leeftijd voordeel van heeft. Het is noodzakelijk dwarsverbanden te leggen met het jeugdbeleid van de gemeente.
- **Jongeren 13 tot 18 jaar**, omdat onderzoek uitwijst dat deze groep veel 'afhakers' kent. Bovendien is er in veel kernen weinig ander vertier en wordt voorkomen dat deze 'afhakers' zich gaan vermaken op een manier die overlast voor de overige bevolking veroorzaakt. Overigens betekent dit wel dat de gemeente ook gaat kijken naar specifieke vormen van sportbeoefening, die deze leeftijdsgroep meer aanspreekt dan de traditionele sporten. Ook in dit verband is het noodzakelijk dwarsverbanden te leggen met het jeugdbeleid van de gemeente.
- **Ouderen boven de 55 jaar**, omdat de gemeente haar inwoners zo lang mogelijk vitaal en in beweging wil houden. Niet primair uit kostenoverwegingen maar vooral ook om ervoor te zorgen dat ook deze doelgroep deel blijft nemen aan de maatschappij (de lokale samenleving). Daarbij komt dat het aantal ouderen in de gemeente Montferland in de nabije toekomst sterk zal toenemen (zie bijlage 2 van het bijlagenboek). De gemeente gaat kijken naar specifieke vormen van sporten en bewegen voor deze doelgroep, want het belang van sport en bewegen voor ouderen is groot. Het vergroot de mogelijkheid om maatschappelijk actief te blijven. Kenmerkend in het beweeggedrag van ouderen is dat vaak het sociale aspect van het gezamenlijk sporten belangrijker is dan de fysieke inspanning of het competitie-element. Bij de organisatie van activiteiten voor ouderen zal hier dan ook, evenals in voorgaande jaren via de GALM methode is gedaan, nadrukkelijk rekening mee moeten worden gehouden. Tevens is het wenselijk om de verschillende seniorenorganisaties te bewegen tot vergaande vormen van samenwerking en afstemming en dwarsverbanden te leggen met het ouderenbeleid van de gemeente.

Deels zal de gemeente dus zelf initiatieven ontplooien om inwoners uit deze doelgroepen te stimuleren in beweging te komen en te blijven en deels wil de gemeente de sportverenigingen beter toerusten voor de opvang van deze doelgroepen (zie

paragraaf 4.2). De sportverenigingen geven zelf ook aan dat zij t.a.v. sportstimulering een rol willen en kunnen spelen, zij het nadrukkelijk aanvullend op de rol van de gemeente. In de interviews en rondetafelgesprekken met de sportverenigingen is door hen hierover het volgende gezegd:

Voetbalvereniging DVC '26: "Sportstimulering is een goed middel om de inwoners die nu nog niet in beweging zijn, in beweging te krijgen. De vereniging kan echter zelf de kar t.a.v. sportstimulering niet trekken, omdat de vrijwilligers nodig zijn om de vereniging draaiende te houden. De vereniging ziet graag dat de gemeente deze rol op zich neemt."

Basketballvereniging Dedein: "Het is zeker positief dat de gemeente aandacht besteed aan sportstimulering. Er zou echter gekeken moeten worden naar de beschikbare zaalruimte, omdat binnensportverenigingen op dit moment niet kunnen groeien en sportstimulering geen zin heeft als je kinderen daarna niet structureel kunt laten sporten."

Basisschool De Toorts: "De basisscholen hebben goed contact met de sportverenigingen. Jaarlijks worden diverse schoolkampioenschappen door de verenigingen georganiseerd. De gemeente moet deze initiatieven zeker blijven stimuleren."

Minder validen

Daarnaast vormen ook de minder validen een aparte doelgroep in het sportstimuleringsbeleid van de gemeente Montferland. Een drietal regionale sportaanbieders met een aanbod voor deze doelgroep komt in aanmerking voor subsidiëring, mits ze aan de voorwaarden voldoen. Initiatieven vanuit de lokale sportaanbieders gericht op sportstimulering van 'minder validen' (zoals SportExtra of G-voetbal) kunnen door de gemeente via een incidentele subsidie ondersteund worden.

Topsport

Het sportbeleid van de gemeente Montferland richt zich op sportbeoefening in de breedte. Dit betekent dat de gemeente geen initiatief neemt in de organisatie van topsportevenementen en geen financiële ondersteuning biedt aan topsportontwikkeling en topsportaccommodaties. Vanzelfsprekend juicht de gemeente goede sportieve prestaties toe en waardeert de ambitie om op een zo hoog mogelijk niveau te acteren, maar de keuze om te investeren in topsport is een verantwoordelijkheid van sportverenigingen.

4.2. Gezonde sportverenigingen

Sportverenigingen spelen een belangrijke rol in de lokale samenleving. Zij leveren in die hoedanigheid een cruciale bijdrage aan de leefbaarheid in de kernen, het meedoen van inwoners aan de maatschappij en het verbeteren van de gezondheid van de inwoners. De gemeente ziet ook in de toekomst het belang van sterke sportverenigingen

in, vandaar dat zij de sportverenigingen wil ondersteunen in het (verder) versterken van hun maatschappelijke functie.

Sportbestuurders en ander vrijwillig kader worden namelijk in toenemende mate geconfronteerd met wettelijke richtlijnen op het gebied van bijvoorbeeld sociale hygiëne, arbo-wetgeving en milieu-eisen. Deze verplichtingen vragen veel capaciteit en tijd van vrijwilligers. Het besturen van een vereniging moet echter ook leuk zijn, er moet (financiële) ruimte zijn om (nieuwe) activiteiten te organiseren.

Vanaf 2003 is in het kader van de breedtesportimpuls een verenigingsondersteuner actief, die aan de verenigingen de gewenste ondersteuning 'op maat' kan bieden. Eind 2008 (afloop breedtesportimpuls) hebben alle sportverenigingen het aanbod gehad om gebruik te maken van de diensten van de verenigingsondersteuner. De lokale overheid is echter niet de enige partij die verenigingsondersteuning mogelijk maakt. Ook sportbonden en – koepels bieden ondersteuning aan hun leden. In veel gevallen heeft die ondersteuning betrekking op de sportspecifieke aspecten van de verenigingsactiviteiten. De gemeente is van mening dat de ondersteuning door de gemeente en die van de sportbonden elkaar moet aanvullen en dat, daar waar mogelijk, gezamenlijk moet worden opgetrokken. Gezien de belangrijke rol die de sportverenigingen in de gemeente Montferland spelen, is het wenselijk om -bij een positieve evaluatie van het project- verenigingsondersteuning ook na afloop van de breedtesportimpuls (vanaf 2009) te continueren. Dit houdt in dat sportverenigingen zoveel mogelijk individueel begeleid worden. Dit betekent niet dat in de toekomst geen algemene themabijeenkomsten of cursussen worden georganiseerd, maar dit zal steeds op basis van de wensen van de sportverenigingen worden bepaald. Afhankelijk van de vraag of behoefte zal, in onderling overleg tussen de vereniging, verenigingsondersteuner, gemeente en/of sportbond, worden bezien welke vorm en duur van begeleiding gewenst is.

De gemeente heeft voor de komende vier jaar het volgende streven:

- Een professioneel aanspreekpunt bieden voor zowel ondersteuning 'op maat' als deskundigheidsbevordering aan sportverenigingen via het inhuren van een professionele verenigingsondersteuner (continuering en verbreding van de breedtesportprojecten 'Verenigingsondersteuning op maat' en 'Vrijwillig, met een professionele insteek'). Gedacht kan worden aan een nadrukkelijke samenwerking en waar mogelijk zelfs integratie met de bestaande vrijwilligersondersteuning. Dit leidt tot een effectievere inzet van middelen². Een vijftal sportverenigingen heeft deze behoefte nog eens nadrukkelijk op de agenda gezet tijdens de interviews en de informatiebijeenkomsten in het kader van de totstandkoming van deze sportnota. Aangegeven werd dat ondersteuning vooral wenselijk is bij het opstellen van beleid en op het voldoen aan de zich steeds wijzigende wet- en regelgeving.
- Een jaarlijks overleg met alle sportverenigingen initiëren. De behoefte hieraan is groot, zo kwam naar voren tijdens de interviews en bijeenkomsten met sportverenigingen. De gemeente zou kunnen aansluiten bij het al bestaande

² Een voorbeeld in de regio hiervan is de gemeente Westervoort. Deze gemeente heeft de krachten op het gebied van sport- en vrijwilligersondersteuning gebundeld. Dit heeft geleid tot behoorlijke schaalvoordelen en een effectievere inzet en invulling van de middelen die beschikbaar zijn voor ondersteuning van zowel sport- als vrijwilligersorganisaties.

contact dat drie takken van sport sinds enige tijd al met elkaar kennen (gymnastiek-, voetbal- en tennisverenigingen).

- Met de verenigingen samen bezien op welke wijze verdere professionalisering kan plaatsvinden. Een belangrijke 'aanjager' hiervoor is de BOS-impuls. Deze door het ministerie van VWS in het leven geroepen co-financieringsregeling heeft tot doel de samenwerking buurt - onderwijs - sport te stimuleren en te versterken. Montferland heeft daarvoor een project ontwikkeld met als doelstellingen 'overlastbestrijding onder jongeren 10 – 18 jaar' en 'het verhogen van de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente'. Het project bestaat uit twee deelprojecten:
  - Een mobiele spellenbus met materialen gericht op recreatie en ontmoeting, informatie en advies en lichaamsbeweging, die wordt ingezet in alle kernen.
  - Uitvoering van het pedagogische preventieprogramma WIBO in het basisonderwijs (groep 8) om de mentale en fysieke weerbaarheid van kinderen te vergroten.

Helaas heeft het ministerie onze aanvraag in het kader van de BOS-impuls afgewezen en zullen we ons nader moeten beraden over of en hoe de projecten worden voortgezet.

4.3 Sportaccommodaties

Algemeen

Accommodaties spelen een centrale rol, niet alleen in het gemeentelijke sportbeleid maar zeker ook in het bevorderen van de leefbaarheid in haar kernen. Zonder voldoende (sport)accommodaties van goede kwaliteit kan het sportstimuleringsbeleid onvoldoende worden ingevuld. Eind 2005 heeft een inventarisatie onder accommodatiegebruikers naar de knelpunten en wensen met betrekking tot de sportaccommodaties in de gemeente plaats gevonden (zie bijlage 4 en 5 van het bijlagenboek). De actiepunten naar aanleiding van deze inventarisatie worden weergegeven in hoofdstuk 6.

In het vernieuwde gemeentelijke accommodatiebeleid zal de nadruk komen te liggen op het behoud van de kwaliteit en het realiseren van een basisvoorzieningenniveau per kern. De gemeente hanteert daarbij de volgende visie:

- De gemeente bemoeit zich alleen met accommodaties die niet of onvoldoende door het particulier initiatief kunnen worden gerealiseerd of in standgehouden.
- Insteken op "ontmoetingsplaats per kern voor de sport". Concreet: iedere kern beschikt, met inachtneming van de wensen en behoeften, minimaal over één buiten- en/of één binnensportvoorziening (de zogeheten basisvoorziening). Dit kan een gymzaal, tennisbaan of voetbalaccommodatie zijn, maar ook een buurthuis waarin gesport en/of bewogen kan worden. Genoemde voorzieningen moeten daarbij zoveel mogelijk voldoen aan de minimumnormen zoals NOC*NSF die heeft vastgesteld (zie bijlage 3 in het bijlagenboek). Dit zijn andere normen dan de VNG hanteert.

- NOC*NSF normen zijn vooralsnog ook leidend als het gaat om de bespeling van de velden.
- Bevorderen multifunctioneel gebruik van accommodaties, dan wel clustering van accommodaties. Clustering en multifunctioneel gebruik bevorderen immers enerzijds de participatiemogelijkheden (bijvoorbeeld een combinatie van sport, ontspanning en zorgverlening). Anderzijds versterken multifunctioneel gebruik en clustering de samenwerkingsmogelijkheden tussen de verschillende aanbieders, zoals blijkt uit de ontwikkelingen die gaande zijn op het terrein van bijvoorbeeld 'de brede school'.
- "Maatwerk per verzorgingsgebied". Dit betekent dat een toekomstige vraag naar voorzieningen per groep van kernen moet worden gedefinieerd. De te realiseren voorzieningen die met het oog op deze toekomstige vraag worden ontwikkeld, zijn daarmee nadrukkelijk kern- en soms zelfs gemeenteoverstijgend.
- Nadruk op behoud en kwaliteit boven kwantiteit, waarbij niet alleen sporttechnische eisen maar ook eisen als voldoende ruimte, bereikbaarheid, toegankelijkheid en sociale veiligheid van belang zijn.
- Naast de "ontmoetingsplaats per kern voor de sport" wordt de mogelijkheid onderzocht om kunstgrasvelden aan te leggen, teneinde het multifunctionele gebruik te bevorderen.

Beheer en onderhoud

Voor beheer en onderhoud is onderscheid aangebracht tussen buiten- en binnensport en de zwembaden (natte sport). Ten aanzien van het beheer en onderhoud voor genoemde sportvoorzieningen hanteert de gemeente de volgende uitgangspunten:

Buitensport

- De eigendomssituatie met betrekking tot de grond waarop de sportvoorziening en de opstallen zich bevinden, zal in de toekomst niet gewijzigd worden (geen overdracht aan gebruikers). Eigendom van de opstallen wordt zo veel mogelijk bij de verenigingen gelegd.
- Het onderhoud van de velden, met uitzondering van de tennisbanen, blijft bij de gemeente.
- De verenigingen zijn verantwoordelijk voor het cyclisch onderhoud van de opstallen.
- De verenigingen ontvangen een onderhoudssubsidie voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Deze subsidie is bedoeld om de eigen verantwoordelijkheid van de gebruikers en onderlinge samenwerking te prikkelen. De hoogte van de subsidie wordt één keer in de vier jaar vastgesteld (namelijk in het onderhoudsbestek) evenals de kwaliteitscriteria waaraan het groot onderhoud moet voldoen.
- De gemeente heeft een medeverantwoordelijkheid voor het reconstructie- c.q. vervangingsonderhoud aan opstallen voor zover deze tot de basisvoorziening behoren.
- De gemeente en de gebruikers maken periodiek aan de hand van de exploitatie-rekening, tussentijdse rapportages en een jaarlijkse schouw van de onderhoudssituatie afspraken over het toekomstige onderhoud. Concreet betekent dit dat partijen in ieder geval één keer per jaar aan tafel gaan om duidelijke afspraken met elkaar te maken.

Binnensport

- Uitgangspunt is dat het beheer en onderhoud van de binnensportaccommodaties, met uitzondering van de gymzalen bij scholen, wordt verzorgd door zelfstandige stichtingen. Genoemde stichtingen zijn ook verantwoordelijk voor de exploitatie (bezettingsgraad) van de sporthallen, -zalen en gymlokalen. Het is wenselijk om het beheer en de exploitatie van de gemeentelijke binnensportaccommodaties, inclusief de gymlokalen die bij de scholen horen, over te dragen aan zelfstandige stichtingen, waarbij daar waar mogelijk wordt aangesloten bij stichtingen, die al één of meerdere Montferlandse sportaccommodaties in beheer hebben.
- De stichtingen maken jaarlijks afspraken met de gebruikers van de sporthallen, -zalen en gymlokalen.

Natte sport

- De gemeente wil, gezien het belang dat zij hecht aan de zwemvaardigheid van haar inwoners, dat zwembaden betaalbaar en bereikbaar zijn voor iedereen die dat wil. Daartoe reserveert de gemeente jaarlijks een bedrag op haar begroting voor de exploitatie van de zwembaden.
- Het beheer en onderhoud van de zwembaden is in handen van twee verschillende exploitanten. Met beide exploitanten zijn voor de toekomst resultaatgerichte afspraken t.a.v. beheer en exploitatie gemaakt.

Bovenstaande is nog geen praktijk. De gemeente zal zich dan ook de komende vier jaar inspannen om voornoemde te realiseren. Teneinde op de langere termijn de visie op sportaccommodaties in Montferland te realiseren start de gemeente met de volgende acties:

- De subsidies en tarieven worden met ingang van deze beleidsperiode (lees: 2007) geharmoniseerd.
- De kwaliteit van de bestaande sportaccommodaties wordt geïnventariseerd (technische schouw). Dit is nadrukkelijk ook een wens van veel sportverenigingen.
- De ruimtebehoefte aan sportaccommodaties wordt geïnventariseerd. Dit is des te belangrijker omdat een aanzienlijk aantal binnensportverenigingen aangeeft een ruimtetekort te hebben (zie bijlage 7 van het bijlagenboek).
- Op basis van de inventarisaties zal een basisvoorzieningenniveau worden bepaald. Daarnaast zal er een prioriteitvolgorde aangebracht worden in de aanpak van gesignaleerde knelpunten.
- Aan de hand van een sociaal profiel per kern zal gekomen worden tot een verdere invulling van het principe "maatwerk per verzorgingsgebied".
- In samenspraak met de gebruikers³ wordt een meerjaren onderhoudsbestek per accommodatie opgesteld.
- Er zal onderzoek worden gedaan naar het onderbrengen van het beheer en onderhoud van de gemeentelijke binnensportaccommodaties (sporthallen, -zalen en gymlokalen) bij zelfstandige stichtingen.
- Er zal een periodiek overleg met eigenaren c.q. beheerders geïnitieerd worden met onder meer als doel te komen tot heldere beheerplannen en een optimale bezettingsgraad.
- Het dagelijkse beheer en onderhoud van de buitensportaccommodaties zal verder uitgewerkt worden naar een systeem dat gebaseerd is op meerjaren onderhoudsplannen.

³ Sportverenigingen hebben zelf meerdere malen aangeboden hier graag over mee te willen denken.

5. Middelen voor realisatie

Voor het implementeren van de inhoud van voorliggende beleidsnota zijn verschillende middelen voorhanden:

1. Subsidies
2. Tarieven
3. Communicatie
4. Financiële middelen

5.1. Subsidies

Algemeen

Bij het opstellen van de nieuwe subsidieregels wordt als vertrekpunt gehanteerd dat subsidiëring geen doel op zich is, maar een instrument vormt om het bereiken van gemeentelijke doelstellingen te bevorderen. Subsidies zijn verder bedoeld om te stimuleren en moeten worden beschouwd als een aanvulling op door instellingen zelf te verwerven inkomsten.

Voor de sector sport geldt dat het bestaan van verenigingen een belangrijk bindend element vormt voor de sociale infrastructuur. Subsidiëring is gericht op het bijdragen aan die instandhouding en waardering van de inzet van de vele vrijwilligers op die terreinen. De stimulering van deelname van jongeren, senioren en minder validen verdienen specifieke ondersteuning conform de argumentatie in paragraaf 4.1 van deze nota⁴. De gemeente wil de komende vier jaar werken met een hernieuwd subsidiestelsel met aan de doelen gerelateerde grondslagen, duidelijke normbedragen en heldere subsidievoorwaarden. Een subsidiestelsel bovendien dat zowel voor de aanvrager als de gemeente eenvoudig te hanteren is: transparant, eenvoudig, beheersbaar en uitvoerbaar.

Omdat de huidige subsidiesystematieken van de beide voormalige gemeenten ver uit elkaar liggen is harmonisatie niet zonder gevolgen. Zoals eerder gemeld, wordt getracht de gevolgen voor individuele verenigingen beperkt te houden. Dit betekent tevens dat de keuze voor de bedragen meer gebaseerd is op keuzes die in het verleden in de beide gemeenten zijn gemaakt dan op logische gronden. In de toekomst zal nader onderzoek moeten worden gedaan naar de relatie tussen subsidie, tarieven en kosten. Pas dan kunnen duidelijke beleidskeuzes worden gemaakt. Deze harmonisatie is echter al wel een stap in die richting.

Subsidievormen

Het bovenstaande leidt in de eerste plaats tot een keuze voor een waarderingssubsidie (als basissubsidie) voor verenigingen die aan de toetsingscriteria voldoen. Verder worden normbedragen per jeugdlid, seniorlid en ‘minder valide’-lid als stimuleringsubsidie toegekend. Daarnaast wordt voldaan aan de wens van diverse sportverenigingen om de mogelijkheid te bieden ook incidentele subsidie te ontvangen.

---

⁴ Verenigingen, die een sterke verwevenheid hebben met particuliere en/of commerciële zaken, worden niet gesubsidieerd. Verenigingsoorten in de individuele sfeer worden eveneens niet gesubsidieerd.

Een nadere toelichting op deze drie subsidievormen wordt hieronder gegeven:

1. Een vaste waarderingssubsidie. Een waarderingssubsidie is een subsidie, waarbij aan een instelling een bedrag aan financiële middelen wordt verstrekt voor activiteiten zonder deze naar aard en inhoud te willen beïnvloeden en waarbij geen direct verband bestaat tussen de kosten die de instelling maakt en de omvang van de subsidie. Sportverenigingen hebben immers per definitie een maatschappelijke functie die bijdraagt aan de leefbaarheid in de kernen. Een vast bedrag geeft blijk van de waardering welke de gemeente heeft voor de vereniging en wat zij doet voor de gemeenschap (zie paragraaf 3.3.3. van de Nota Harmonisatie Subsidiebeleid Montferland).
2. Bovenop het basisbedrag geldt voor de genoemde binnensportverenigingen een variabele stimuleringsubsidie. Deze stimuleringsubsidie wordt gezien als een wezenlijke bijdrage in de exploitatie van de gesubsidieerde instelling en is nauw gerelateerd aan de gemeentelijke doelstellingen, zoals geformuleerd in deze sportnota (zie paragraaf 3.3.2. van de Nota Harmonisatie Subsidiebeleid Montferland).
3. Een incidentele subsidie kan aan alle verenigingen of stichtingen in de gemeente Montferland worden verstrekt voor een sportieve activiteit met een eenmalig of experimenteel karakter, voor een evenement of voor een kortlopend project (zie paragraaf 3.3.4. van de Nota Harmonisatie Subsidiebeleid Montferland).

Naast de drie genoemde subsidievormen conform de Nota Harmonisatie Welzijnsbeleid Montferland (waarderingssubsidie, stimuleringsubsidie en incidentele subsidie) kent de gemeente op het terrein van de sport nog de volgende vormen van (indirecte) subsidiëring:

4. Een onderhoudssubsidie voor de buitensportverenigingen voor het dagelijkse beheer en onderhoud van de buitensportaccommodaties (zie onderdeel 4.3).
5. De gebruikers van gemeentelijke sportaccommodaties ontvangen via het huurtarief accommodatiekorting. Deze korting wordt gegeven, omdat de gemeente naar kostendekkende tarieven toe wil en tegelijkertijd het gebruik van sportaccommodaties voor de sportverenigingen betaalbaar wil houden. De hoogte van de accommodatiekorting wordt mede bepaald door de daadwerkelijke kosten van de accommodatie. Zo is een gymzaal goedkoper dan een zwembad. Dit zal ook doorklinken in de hoogte van de accommodatiekorting.
6. Alle sportverenigingen kunnen in aanmerking komen voor verenigingsondersteuning, dat in ieder geval tot 2008 geboden kan worden door een professionele verenigingsondersteuner (zie onderdeel 4.2).

Bovendien heeft de gemeente in het kader van haar lokaal sociaal beleid financiële mogelijkheden om de minima in haar gemeente te kunnen laten sporten. Criteria zijn in het kader van het lokaal sociaal beleid geformuleerd. Indien men aan de criteria voldoet, kan men een subsidie van € 115 per gezinlid per jaar krijgen voor deelname aan het sociale verkeer (o.a. sportbeoefening).

Grondslagen

Algemeen

Ook voor de sport gelden beleidsregels c.q. grondslagen, zoals geformuleerd in hoofdstuk 3 van de Nota Harmonisatie Subsidiebeleid Montferland. De belangrijkste voor de sport zijn daarbij:

- Alleen fysieke sportieve activiteiten in georganiseerd verband komen voor subsidiëring in aanmerking.
- De activiteiten van een subsidie-ontvanger moeten openbaar toegankelijk zijn.
- Behoudens voor zover er sprake is van een op een specifieke doelgroep gerichte activiteit dienen de activiteiten van de subsidie-ontvanger open te staan voor alle groeperingen of personen, zonder onderscheid naar ras, godsdienst, levensovertuiging, sekse of seksuele geaardheid.
- De activiteiten van een subsidie-ontvanger mogen op geen enkele wijze strijdig zijn met de wet of met op grond van internationale verdragen algemeen erkende rechten van de mens.
- Verenigingen met minder dan 15 leden, welke woonachtig zijn in de gemeente Montferland, komen niet voor subsidiëring in aanmerking.
- De vereniging moet statutair gevestigd zijn in de gemeente Montferland.

Daarnaast vinden we het belangrijk alleen die sportverenigingen (regulier) te ondersteunen die gedurende het grootste gedeelte van het jaar op reguliere basis mensen actief laten sporten. Met andere woorden, verenigingen die slechts enkele keren per jaar een sportieve activiteit organiseren komen niet voor reguliere subsidiëring in aanmerking. Wel kunnen zij een beroep doen op het budget voor incidentele activiteiten.

Waarderingssubsidie

Om in aanmerking te kunnen komen voor een waarderingssubsidie moeten sportverenigingen aan alle algemene criteria voldoen en tevens aangesloten zijn bij een door NOC*NSF erkende sportbond c.q. overkoepelende organisatie (zie bijlage 9 van het bijlagenboek).

Een waarderingssubsidie zal alleen worden verstrekt aan verenigingen die en of meerdere van de volgende takken van sport beoefenen: gymnastiek, judo, badminton, basketbal, korfbal, tafeltennis, volleybal, triatlon, zwemmen, waterpolo, petanque en sporten voor minder validen.

Verenigingen die een onderhoudssubsidie voor een (gedeelte van) hun accommodatie ontvangen, komen niet in aanmerking voor een waarderingssubsidie.

Tevens zullen we variaties aanbrenge in de hoogte van het waarderingssubsidie, naar ledental en sportsoort. Dit lijkt in tegenspraak met de eerder gegeven omschrijving, maar we zijn van mening dat we daarmee wel recht doen aan de verschillen tussen de verenigingen.

Stimuleringssubsidie

Naast de algemene criteria gelden voor een stimuleringssubsidie de volgende specifieke criteria:

- Alleen actieve leden die woonachtig zijn in de gemeente Montferland worden gesubsidieerd.
- Een jeugdlid is maximaal 17 jaar bij aanvang van het subsidiejaar; een seniorlid is minimaal 55 jaar bij aanvang van het subsidiejaar.

Een stimuleringssubsidie voor jeugd- en 55+-leden wordt alleen verstrekt aan verenigingen die een of meerdere van de volgende takken van sport beoefenen: gymnastiek, judo, badminton, basketbal, korfbal, tafeltennis, volleybal, triatlon, zwemmen, waterpolo, petanque, voetbal en tennis.

Een stimuleringssubsidie voor minder validen wordt alleen verstrekt aan VAS IJsselstreek, Sportinstuif De Liemers en Spindo. Voor hen geldt voor de toekenning van een stimuleringssubsidie een uitzondering op het criterium dat de vereniging statutair in de gemeente Montferland moet zijn gevestigd. Alle andere criteria zijn wel van toepassing.

Incidenteel subsidie

Voor een incidenteel subsidie komen sportieve activiteit met een eenmalig of experimenteel karakter, kortlopend projecten en evenementen in aanmerking. De te subsidiëren activiteiten moeten gericht zijn op of ten goede komen aan de inwoners van de gemeente Montferland en deelnemers/betrokken moeten een redelijke eigen (financiële) bijdrage leveren. Aanvragen voor een incidenteel subsidie moeten minimaal 12 weken voorafgaand aan de activiteit worden ingediend.

Onderhoudssubsidie

In de gemeente Montferland zullen we de komende periode gaan werken met diverse onderhoudssubsidies.

Voor de voetbalverenigingen zullen de volgende onderhoudssubsidies gaan gelden:

- voor opstallen: een vast bedrag per vierkante meter basisvoorziening.
- voor lichtmasten: een vast bedrag per vereniging.
- voor beregening: een vast bedrag per wedstrijdveld.

Het aantal vierkante meters basisvoorziening en het aantal wedstrijdvelen dat voor subsidiering in aanmerking komt wordt door het college vastgesteld. Voor de voetbalverenigingen in oud-Didam zal de omvang van de basisvoorziening nog moeten worden vastgesteld. Dit zal in de eerste helft van 2007 gebeuren, waarna het definitief subsidie kan worden berekend.

Vooralsnog zullen daarbij de uitgangspunten van het Berghse beleidskader voetbal worden gehanteerd (zie bijlage 6). Pas bij de evaluatie van het Berghse beleidskader voetbal zal de wens om de NOC*NSF-normen te gaan toepassen verder (financieel) in beeld worden gebracht.

Naast deze bedragen ontvangen de voetbalverenigingen uit oud-Bergh ook nog een aandeel in de verzekering van de opstallen (gebaseerd op de omvang van de basisvoorziening in relatie tot de gehele voorziening). Dit blijft bestaan en wordt ook doorgetrokken naar de verenigingen in oud-Didam. Dit blijft echter gerelateerd aan de

daadwerkelijke kosten en is als zodanig niet meegenomen in de financiële berekeningen. Overigens zal na de technische schouw bekeken worden in hoeverre de subsidiesystematiek met betrekking tot de voetbalverenigingen aanpassing behoeft.

Voor tennisverenigingen:

- voor tennisbanen: een vast bedrag per tennisbaan.

Het aantal tennisbanen dat voor subsidiering in aanmerking komt wordt door het college vastgesteld.

Accommodatiekorting

Deze vorm van subsidiëring vindt momenteel voornamelijk indirect plaats en zal in de komende periode nader in beeld moeten worden gebracht. Er is namelijk bij vrijwel alle accommodaties sprake van een accommodatiekorting, omdat nergens de kostprijs van een accommodatie in rekening wordt gebracht. De vervolgacties die in deze nota verwerkt zitten zullen hierover meer duidelijkheid moeten verschaffen en gerichte beleidskeuzes voor de volgende beleidsperiode mogelijk moeten maken.

Verenigingsondersteuning

De verenigingsondersteuning is een onderdeel van de breedtesportimpuls en loopt tot en met 2008. In die periode kan elke vereniging gebruik maken van dit aanbod. Of en hoe dit aanbod na 2008 zal worden voortgezet is afhankelijk van de evaluatie van het project.

5.2 Tarieven

Tarieven vormen samen met subsidies een hecht duo: het is eigenlijk niet mogelijk het subsidiestelsel te harmoniseren zonder ook het tarievenstelsel te harmoniseren en andersom. De gemeente wil in de toekomst toe naar een transparant tarievenstelsel, waaruit de hoogte van de indirecte subsidies, die verstrekt worden via accommodatiekorting, kan worden afgeleid. Daartoe is het noodzakelijk dat de kostendeckende tarieven (reële accommodatiekosten per type accommodatie) in beeld gebracht worden en per accommodatie de hoogte van de accommodatiekorting wordt vastgesteld. De volgende uitgangspunten zijn van toepassing:

- het in gang te zetten tarievenbeleid mag niet leiden tot sportuitval en beperking van de toegankelijkheid;
- het op te zetten tariefsysteem moet transparant zijn;
- er moeten geen al te grote afwijkingen ontstaan met tarieven die in de omgeving worden gehanteerd;
- niet commerciële gebruikers die huur betalen, betalen maximaal 70% van de daadwerkelijke kostprijs.

In het kader van het realiseren van het hiervoor geschetste tarievenstelsel zal de gemeente de komende vier jaar besteden aan het helder krijgen van de kostprijs van de accommodaties, waarmee de gemeente een relatie heeft.

Daarnaast willen we met ingang van 1 januari 2007 en waar dit niet mogelijk is met ingang van 1 augustus 2007 de tarieven voor sportaccommodaties zoveel mogelijk

harmoniseren. Dit betekent dat in de gehele gemeente voor gelijksoortige accommodaties vergelijkbare tarieven in rekening worden gebracht.

Een en ander is wel afhankelijk van de medewerking van de verschillende beheerders van accommodaties. Een aantal accommodaties valt namelijk niet onder (direct) beheer van de gemeente. In overleg met de betreffende eigenaren en/of beheerders zal echter getracht worden de tarieven te harmoniseren. Door de tarieven van gemeentelijke accommodaties aan te passen aan het niveau van de geprivatiseerde accommodaties is de slagingskans van de harmonisatie het grootst. Daar waar het, in overleg, niet lukt om tarieven te harmoniseren, kan eventueel gewerkt worden met een accommodatiecorrectie (positief of negatief) op het subsidie.

Om het tariefstelsel te vereenvoudigen zal tevens gewerkt gaan worden met één tarief per accommodatie(deel): hetzij een uurtarief, hetzij een jaartarief. Een en ander afhankelijk van de accommodatiesoort en het soort gebruik.

5.3 Communicatie

Voor een adequate uitwerking en uitvoering van de sportnota is een goede communicatie, zowel binnen de gemeente tussen de relevante beleidsterreinen als tussen de verschillende betrokken partijen van essentieel belang. Het motto is dan ook: "Samen sterker".

De belangrijkste organisaties waarmee de gemeente in verband met de uitwerking en uitvoering van onderhavige nota te maken heeft, zijn:

1. De sportaanbieders, zoals de verenigingen, maatschappelijke organisaties en de commerciële sportorganisaties.
2. De beheerders en/of exploitanten van sportaccommodaties.

Per onderscheiden speler wil de gemeente de volgende acties uitvoeren:

Samenspel gemeente en sportaanbieders

- haar eigen rol en taken verhelderen en zorgvuldig communiceren met de sportverenigingen;
- onderzoeken op welke wijze en in welke vorm de gemeente sportverenigingen wil betrekken bij haar beleid;
- sportverenigingen stimuleren ook met elkaar af te stemmen / samen te werken;
- inventariseren welk aanbod de in de gemeente actief zijnde welzijnsinstelling(en) kennen en bezien waar samenwerking en afstemming mogelijk is;
- zich een beeld vormen van de bijdrage die de commerciële sportaanbieders kunnen leveren aan het mede vormgeven en uitvoeren van het sportbeleid en dit met hen communiceren;
- een periodiek overleg over beheer en onderhoud initiëren.

Om een aantrekkelijk en goed georganiseerd sportaanbod in Montferland te houden, is het van belang dat de "sport" ook met elkaar in contact staat. De gemeente wil daarom

de banden tussen gemeente en sportaanbieders, maar ook de banden tussen de sportaanbieders onderling, versterken. De gemeente heeft de ambitie om in Montferland te komen tot een sportnetwerk. Geen streven naar een formeel overlegorgaan of een structureel overleg, maar naar een informele setting waarin de “sport” elkaar ontmoet en ervaringen uitwisselt. De gemeente vindt het van belang dat sportverenigingen onderling ervaringen en ideeën kunnen uitwisselen, zodat bijvoorbeeld niet steeds door een vereniging alleen het wiel hoeft te worden uitgevonden. Ook kan worden gedacht aan het gemeenschappelijk inkopen van producten en diensten of het gemeenschappelijk regelen van de ledenadministratie.

Samenspel gemeente en beheerders en/of exploitanten

- met de eigenaars/beheerders komen tot een harmonisatie van de te hanteren tarieven.
- de beheerders en/of exploitanten vragen aan te sluiten bij het periodieke overleg over beheer en onderhoud.

Bovendien maakt de gemeente zich sterk om intern regelmatig overleg te hebben met in elk geval het welzijnsbeleid, gezondheidsbeleid en het onderwijsbeleid. Concreet wil de gemeente bij iedere begrotingsvoorbereiding overleg met deze beleidsvelden initiëren om zowel inhoudelijk als financieel te kunnen stroomlijnen.

6. Financiële middelen

Het maken van een financiële vertaling van de beleidsvoorstellen is niet eenvoudig. We beginnen namelijk niet blanco, maar vanuit een bestaande situatie, die voor de verschillende sportverenigingen in de gemeente heel verschillend is. Er is bij het maken van de keuzes dan ook zo veel mogelijk rekening gehouden met het historisch perspectief.

Daar waar de verschillen groot zijn en er geharmoniseerd wordt zullen echter altijd verenigingen zijn die meer subsidie zullen gaan ontvangen en verenigingen die minder gaan ontvangen. Dit is onvermijdelijk.

Hieronder zullen per subsidievorm de bedragen worden aangegeven en waar nodig toegelicht. In het bijlagenboek (bijlage 11) kunt u de doorrekening van de bedragen voor de verschillende verenigingen vinden. Omdat niet alle verenigingen de recente en benodigde informatie hebben doorgegeven is in een aantal gevallen uitgegaan van een schatting. Dit is in zichtbaar gemaakt in de tabellen.

De indexering is hierin niet zichtbaar gemaakt.

6.1. Financiële uitwerking grondslagen subsidies

Waarderingssubsidie

Aansluitend op de grondslagen worden de volgende bedragen als waarderingssubsidie toegekend:

Voor gymnastiek, badminton, judo, volleybal, basketbal, tafeltennis, petanque en korfbal	
<i>Aantal leden</i>	<i>Bedrag</i>
50 of minder	€ 500,-
51-100	€ 1.000,-
101-200	€ 1.250,-
201-300	€ 1.500,-
301-500	€ 1.750,-
501 of meer	€ 2.000,-

Voor zwemmen, waterpolo en triatlon	
<i>Wekelijks aantal vaste uren gebruik zwembad</i>	<i>Bedrag</i>
tot 2,5 uur	€ 3.000,-
2,5 tot 5 uur	€ 6.000,-
5 tot 7,5 uur	€ 9.000,-
7,5 tot 10 uur	€ 12.000,-
10 uur en meer	€ 15.000,-

Voor sport voor minder validen	
Vast bedrag	€ 3.500,-

De hoogte van deze bedragen is gebaseerd op historisch perspectief.

Stimuleringssubsidie

Aansluitend op de grondslagen worden de volgende bedragen als stimuleringssubsidie toegekend:

Voor gymnastiek, badminton, judo, volleybal, basketbal, tafeltennis, petanque, korfbal, triatlon, zwemmen, waterpolo, voetbal en tennis		
	<i>Bedrag jeugd</i>	<i>bedrag senior</i>
gymnastiek en judo	€ 30,-	€ 15,-
badminton, basketbal, korfbal, tafeltennis en volleybal	€ 50,-	€ 25,-
triatlon, zwemmen en waterpolo	€ 50,-	€ 25,-
petanque, voetbal en tennis	€ 5,-	€ 2,50

Voor sport voor minder validen	
	<i>bedrag lid</i>
VAS de IJsselstreek, Sportinstuif De Liemers en Spindo	€ 50,-

Ook de hoogte van deze bedragen is gebaseerd op historisch perspectief.

Incidenteel subsidie

Voor het verstrekken van incidentele subsidies zijn achtereenvolgens de volgende budgetten beschikbaar:

Budget voor incidentele subsidies	
2007	€ 2.000,-
2008	€ 3.000,-
2009	€ 4.000,-
2010	€ 5.000,-

De hoogte van dit budget is een inschatting. Omdat er op dit moment geen vergelijkbaar budget is, zal in de loop van de periode moeten blijken of de hoogte van dit budget goed is.

Onderhoudssubsidie

Aansluitend op de grondslagen worden de volgende bedragen als onderhoudssubsidie toegekend:

Voor voetbal	
Voor onderhoud opstallen (per m2 basisvoorziening)	€ 10,46
Voor onderhoud lichtmasten (per vereniging)	€ 650,-
Voor berekening (per voetbalveld)	€ 100,-

De bedragen voor onderhoud van opstallen en lichtmasten zijn gebaseerd op de normbedragen zoals aangedragen door de GSF; de systematiek komt uit het bestaande Berghse beleidskader voetbalaccommodaties.

Voor de voetbalverenigingen in oud-Didam zal de omvang van de basisvoorziening nog moeten worden vastgesteld. Dit zal in de eerste helft van 2007 gebeuren, waarna het definitief subsidie kan worden berekend. In de bijlage is voor deze verenigingen gewerkt met een schatting van de omvang van de basisvoorziening.

Het bedrag voor berekening is raming, waaruit de verenigingen naar verwachting de kosten kunnen dekken, omdat het ene jaar iets meer en het andere jaar iets minder kosten worden gemaakt. Dit bedrag zal vanaf 2008 jaarlijks worden geïndexeerd met eenzelfde percentage als waarmee de energielasten (stroom) stijgen.

Naast deze bedragen ontvangen de voetbalverenigingen uit oud-Bergh ook nog een aandeel in de verzekering van de opstallen (gebaseerd op de omvang van de basisvoorziening in relatie tot de gehele voorziening). Dit blijft bestaan en wordt ook doorgetrokken naar de verenigingen in oud-Didam. Dit blijft echter gerelateerd aan de

daadwerkelijke kosten en is als zodanig niet meegenomen in de financiële berekeningen. Overigens zal na de technische schouw bekeken worden in hoeverre de subsidiesystematiek met betrekking tot de voetbalverenigingen aanpassing behoeft.

Voor tennis	
Voor onderhoud tennisbanen (per baan)	€ 1.200,-

Het bedrag voor onderhoud van de tennisbanen is dusdanig vastgesteld dat de totale uitgaven voor tennis ongeveer gelijk blijven. Doordat er slechts in één gemeente sprake was van een onderhoudssubsidie voor tennisbanen gaat de bestaande onderhoudsbijdrage (€ 1.740,-) als gevolg van de harmonisatie naar beneden.

Accommodatiekorting

Zoals aangegeven bij de grondslagen zullen hiervoor geen bedragen worden vrijgemaakt.

Verenigingsondersteuning

De verenigingsondersteuning maakt deel uit van de gemeentelijke projecten in het kader van de breedtesportimpuls. Ook de financiering vindt plaats vanuit dit budget. De breedtesportimpuls loopt tot en met 2008. In het laatste jaar vindt evaluatie van de projecten plaats en op grond daarvan zal besloten moeten worden of en in welke vorm de projecten gecontinueerd zullen worden. Daarbij zullen ook financiën een rol spelen. We vinden het nog te vroeg om nu een bedrag hiervoor te reserveren.

6.2. Financiële uitwerking grondslagen tarieven

De harmonisatie van de tarieven blijkt nog ingewikkelder dan de harmonisatie van de subsidies. Dit komt doordat er sprake is van verschillende beheerders/exploitanten en van behoorlijke verschillen tussen de twee oud gemeenten. Of de harmonisatie zal slagen is dus afhankelijk van de medewerking van de verschillende beheerders/exploitanten.

Al met al zullen de volgende tarieven worden gehanteerd (prijspeil 2006):

Binnensportaccommodaties	
<i>Sporthallen SC Montferland en Muizenberg</i>	
1/3 hal	€ 11,75
2/3 hal	€ 17,50
hele hal	€ 28,20
<i>Sportzalen Beek en 't Raland</i>	
½ zaal en dojo	€ 11,75
hele zaal	€ 17,50
<i>Gymzalen*</i>	
hele zaal	€ 10,-

* Meikever, Zomp, Azewijn, Gildehuis (Stokkum), basisscholen 's-Heerenberg

De tarieven zijn aangepast aan het niveau van de geprivatiseerde accommodaties (in casu de sporthal Montferland, sportzaal Beek en de gymzalen in Bergh). Dit is gedaan om de slagingskansen van de harmonisatie te vergroten. Om het systeem te verhelderen worden alleen nog uurtarieven gehanteerd, geen speciale jaar- of halfjaartarieven meer. Voor de buitensportaccommodaties zal de harmonisatie in eerste instantie beperkt blijven tot de huurtarieven voor de voetbal, omdat alleen daar sprake is van ongelijkheid onder gelijksoortige verenigingen.

Voorgesteld wordt om de huidige huurinkomsten voor de voetbalverenigingen om te rekenen naar een huurbedrag per veld. Voor de systematiek wordt aangesloten bij wijze waarop men in oud-Bergh de huur berekende, nl alleen een bedrag per wedstrijdveld, omdat de trainingsaccommodaties heel veel in omvang en kwaliteit verschillen. Bij de technische schouw kan ook onderzoek worden gedaan naar de omvang en kwaliteit van de trainingsaccommodaties en kunnen de kosten daarvan in beeld worden gebracht en gerelateerd worden aan een huurprijs.

Voor de voetbalverenigingen zal per wedstrijdveld een bedrag van € 2.400,-- per jaar aan huur in rekening worden gebracht.

Voetbalaccommodaties	
jaarhuur wedstrijdveld	€ 2.400,-

Voor wat betreft de zwembaden liggen de tarieven ook uiteen. Omdat het hier om geprivatiseerde accommodaties gaat zullen we in de komende periode moeten trachten in overleg met de beide exploitanten te komen tot een harmonisatie van de tarieven.

6.3 Fasering

De invoering van bovengenoemde harmonisatievoorstellen heeft gevolgen voor een aantal verenigingen. Om de omvang van de gevolgen te beperken en verenigingen de tijd te geven zich aan te passen aan de nieuwe situatie wordt voorgesteld de wijzigingen gefaseerd door te voeren, door gebruik te maken van een aantal overgangsmaatregelen:

Overgangsmaatregelen subsidies (waardering en stimulering)	
Deze overgangsmaatregelen zijn van toepassing op verenigingen die alleen waarderings- en/of stimuleringssubsidie ontvangen.	
Stijging	het subsidie wordt in drie gelijke stappen opgebouwd naar het nieuwe subsidie
Daling	het subsidie wordt in vier gelijke stappen afgebouwd naar het nieuwe subsidie
	Daarnaast zal voor verenigingen die door een extreme daling (meer dan 10% per jaar) in problemen komen een (tijdelijk) noodbudget gecreëerd worden, waar men een beroep kan doen

Overgangmaatregel onderhoudssubsidie tennisbanen	
Oud-Bergh	het onderhoudssubsidie voor tennisbanen wordt in acht jaar afgebouwd naar het nieuwe bedrag door in 2007 het onderhoudssubsidie met € 50,- te verlagen naar € 1.690,- per baan en daarna zeven keer een jaarlijkse verlaging van € 70,-
Oud-Didam	het onderhoudssubsidie voor tennisbanen wordt in zes gelijke stappen opgebouwd naar het nieuwe bedrag startend in 2007 met € 200,- en daarna vijf keer een jaarlijkse verhoging van € 200,-

Overgangmaatregel tariefaanpassing binnensportaccommodaties	
Voor de meeste accommodaties heeft de tariefaanpassing geen heel grote gevolgen. Voor de onderstaande accommodaties wel en daar wordt een overgangmaatregel van toepassing.	
Gymzaal Kilder	het tarief voor de gymzaal in Kilder wordt in 3 jaar opgebouwd naar het nieuwe tarief: in 2007 wordt het tarief opgehoogd naar € 8,- en daarna twee keer een jaarlijkse verhoging van € 1,-
Gymzaal Azewijn	het tarief voor de gymzaal in Azewijn wordt in 5 jaar opgebouwd naar het nieuwe tarief: in 2007 wordt het tarief opgehoogd naar € 6,- en daarna vier keer een jaarlijkse verhoging van € 1,-
Dojo 't Raland	het tarief voor de dojo in 't Raland wordt in 3 jaar opgebouwd naar het nieuwe tarief: in 2007 wordt het tarief opgehoogd naar € 10,-, in 2008 naar € 11,- en in 2009 naar € 11,75

Overgangmaatregel tariefaanpassing voetbalaccommodaties	
Oud-Didam	het jaartarief voor de huur van wedstrijdvelen wordt in 8 gelijke stappen opgebouwd naar het jaartarief van € 2.400,- per veld: in 2007 wordt gestart met een tarief van € 1.385,- en daarna zeven keer een jaarlijkse verhoging van € 145,-

6.4 Financieel overzicht

De gevolgen van de voorstellen staan per vereniging uitgewerkt in bijlage 11. Op hoofdpunten zien de gevolgen er als volgt uit:

	2006	2007	2008	2009	2010
subsidies binnensport	90.729	88.514	89.066	89.842	85.410
subs. sport minder validen	8.072	7.602	7.676	7.749	7.700
subsidies buitensport divers	5.429	4.365	4.738	5.112	4.910
subsidies zwemsport	42.070	42.318	42.508	42.842	40.975
subsidies tennis	4.395	2.615	2.615	2.615	2.615
subsidies voetbal	13.044	8.405	8.405	8.405	8.405
incidenteel subsidie	0	2.000	3.000	4.000	5.000
noodbudget daling subsidies	0	4.000	3.000	2.000	1.000
totaal subsidies	163.738	159.818	161.008	162.565	155.015

	2006	2007	2008	2009	2010
onderhoud tennis	27.837	28.640	29.120	29.600	30.080
onderhoud voetbal	22.143	36.595	36.595	36.595	36.595
berekening voetbal	??	2.100	2.100	2.100	2.100
totaal onderhoudsbijdragen	49.980	67.335	67.815	68.295	68.775
aanpassing tarief binnensport	0	0	0	0	0
aanpassing tarief voetbal	0	-204	-1.364	-2.524	-3.684
totaal harmonisatie tarieven	0	-204	-1.364	-2.524	-3.684
Totaal uitgaven nota	213.718	226.950	227.459	228.336	221.106
kosten harmonisatie		13.231	13.741	14.618	7.388

De bovenstaande cijfers zijn gebaseerd op prijspeil 2006.

7. Actiepunten

De gemeente Montferland gebruikt de periode 2007-2010 als overgangsperiode. Gedurende de gehele periode zullen stappen genomen worden om een verdere ontwikkeling van het sportbeleid voor Montferland vorm te geven.

De specifieke actiepunten zijn:

Diverse projecten sportstimulering / gezonde sportverenigingen

nadere besluitvorming over projecten BOS-impuls	2006/2007
dwarsverband leggen met jeugdbeleid	2007/2008
evaluatie projecten breedtesportimpuls, inclusief beleidsvoorstel voor periode vanaf 2009	2008

Communicatie

initieren overleg met beheerders en exploitanten sportaccommodaties	2006/2007
initieren overleg met sportverenigingen	2007

Voetbalaccommodaties

vaststellen omvang basisvoorzieningen voormalig Didam	2006/2007
inventarisatie kwaliteit bestaande accommodaties (technische schouw en accommodatiecheck KNVB) / ontwikkelen meerjarig onderhoudsplan	1 ^e kwartaal 2007
evaluatie Berghse beleidskader voetbal	1 ^e helft 2007
behoefte onderzoek voetbal (inclusief kunstgras)	1 ^e helft 2007
beleidsvoorstel aanpassing Berghse beleidskader voetbal	3 ^e kwartaal 2007
evaluatie veldonderhoud	2008

Overige accommodaties

behoefte onderzoek overige sport	2008
onderzoek naar overdracht beheer en onderhoud gemeentelijke accommodaties naar derden	

Accommodaties algemeen

vaststellen kostprijs diverse accommodaties	2009
---	------

Beleid algemeen

evaluatie subsidie- en tarievenssystematiek uit deze nota	2009/2010
---	-----------

Alle bovenstaande acties zullen de input leveren voor het sportbeleid vanaf 2011.